

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Din İşleri Yüksek Kurulu

Uluslararası Sempozyum
**KUR'AN AYETLERİ ve
BİLİMSEL VERİLER
IŞIĞINDA ARZ
-|-**

PROGRAM KİTAPÇIĞI

25 - 27 Eylül 2024, ANKARA

KUR'AN AYETLERİ ve BİLİMSEL VERİLER IŞIĞINDA ARZ - I

10:00 - 12:30 AÇILIŞ OTURUMU

Kur'an-ı Kerim Tilaveti

Fikret GÜL

Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı

Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Ömer KARA

Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Ali ERBAŞ

Diyamet İşleri Başkanı (Teşrifleri Halinde)

I. OTURUM

(25 Eylül Çarşamba / 14:00 - 14:55)

ARZ'IN YARATILIŞ SÜRESİ / SÜRECİ ve KATMANLARI

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Ömer KARA

(Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi)

14:00 - 14:15

Kur'ân-ı Kerîm'de Arz'ın Yaratılışı, Süresi/Süreci ve
Kat(man)larına Dair Ayetlerin Anlam Alanı

Abdullah BİLİR

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

14:15 - 14:25

Arz'ın Yaratılış Sürelerinin (fi Yevmeyni, Erba'ati Eyyâm)

Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Ahmet ERDEM

(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Fakültesi Fizik Bölümü, Astrofizik
Anabilim Dalı)

14:25 - 14:35

Arz'ın Kat(man)larının (ve mine'l-Ardi Mislehünn/Tıbâk)

Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Ahmet YILDIZ

(Afyon Kocatepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü,
Maden Yatakları Jeokimya Anabilim Dalı)

14:35 - 14:55

Müzakere

Raportör:

Mehmet YAZICI

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

II. OTURUM

(25 Eylül Çarşamba / 14:55 - 16:00)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (I)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Halis AYDEMİR

(Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi)

14:55 - 15:10 Kur'ân-ı Kerim'de Arz'ın Yapısal Özelliklerine Dair Ayetlerin Anlam Alanı (Yayılmış Olması, Tefriş Edilmesi, Mehd Oluşu, Toplayıcı Oluşu, Küresel Oluşu)

Ali YAŞAT

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

15:10 - 15:20 Arz'ın Sathı ve Yayılmış Olmasının (Bisât/Medd, Sath) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Mohamed AYARÎ

(Tunus Dijital Coğrafi Bilimler Başkanlığı, Geospmag Coğrafi Bilimler Bölümü / Tunus)

15:20 - 15:30 Arz'ın Tefriş Edilmesinin (Fırâş) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Mohamed AYARÎ

(Tunus Dijital Coğrafi Bilimler Başkanlığı, Geospmag Coğrafi Bilimler Bölümü / Tunus)

15:30 - 15:40 Arz'ın Beşik Olmasının (Mehd/Mihâd) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Umit AHMED Mohamed Tokmeji

(Kerkük Üniversitesi, Fen Fakültesi, Uygulamalı Jeoloji Bölümü / Irak)

Prof. Dr. Emdad Saleh MUHLALDIN GULMAZ

(Bağdat Üniversitesi, Fen Fakültesi, Uygulamalı Jeoloji Bölümü / Irak)

15:40 - 16:00 Müzakere

16:00 - 16:30 Ara

Raportör: Doç. Dr. Bayram KÖSEOĞLU (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

III. OTURUM

(25 Eylül Çarşamba / 16:30 - 17:30)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (II)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ

(Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi)

16:30 - 16:40 Arz'ın Toparlayıcı Oluşunun (Kifât) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Yusuf Kağan KADIOĞLU

(Ankara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü)

16:40 - 16:50 Arz'ın Küresel Oluşunun (Tekvir, Dehv) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Lokman KUZU

(Karabük Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü)

16:50 - 17:00 Arz'ın Kendi Ekseni Etrafındaki Dönüşünün (Tekvir, Dehv)

Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Lokman KUZU

(Karabük Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü)

17:00 - 17:30 Müzakere

Raportör: Dr. Zafer KOÇ (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

IV. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 09:00 - 10:00)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (III)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Lokman KUZU

(Karabük Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü)

09:00 - 09:15 Kur'an-ı Kerim'de Arz'ın Yapısal Özelliklerine Dair Ayetlerin

Anlam Alanı (Arz'ın Kendi Etrafında Dönüşü, Yarık / Çatlak

Olması, Eksiltilmesi, Yutması, İçindekileri Çıkarması ve Toprakla İlgili

Kelimeler. Turâb, Serâ, Tîn, Salsâl, Hame...)

Dr. Mahmut KAYIŞ (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

09:15 - 09:25 Arz'ın Kendi Yörüngesinde Dönüşünün (Sebh, Cereyân)

Bilimsel Yorumu

Dr. Mustafa HELVACI

(İstanbul Teknik Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Uydu ve Haberleşme Mühendisliği

Anabilim Dalı)

Evrak Tarih ve Sayısı: 17.09.2024-153749

09:25 - 09:35 Arz'ın Yarık/Çatlak Olmasının (Sad', Şakk)

Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. İman Farec Hasan EBUNNAZAR

(Mansura Üniversitesi, Fen Fakültesi, Deprem Bölümü / Mısır)

09:35 - 10:00 Müzakere

Raportör: **Mehmet YAZICI**

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

V. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 10:00 - 10:50)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (IV)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Yusuf Kağan KADIOĞLU

(Ankara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü)

10:00 - 10:10 Turâb ve Tahte's-Serâ'nın Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Recep GÜNDOĞAN

(Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü)

10:10 - 10:20 Sülâle min Tîn ve Tînin Lâzib'in Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Khallaf EL GHALBÎ

(Moulay İsmail Üniversitesi, Meknes Edebiyat ve Beşeri Bilimler Fakültesi,
Coğrafya Bölümü / Fas)

10:20 - 10:30 Salsâlin ke'l-Fehhar ve Hamein Mesnûn'un Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Khallaf EL GHALBÎ

(Moulay İsmail Üniversitesi, Meknes Edebiyat ve Beşeri Bilimler Fakültesi,
Coğrafya Bölümü / Fas)

10:30 - 10:50 Müzakere

10:50 - 11:10 Ara

Raportör: **Dr. Habip GÜL** (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

VI. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 11:10 - 12:00)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (V)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Osman ÇAKMAK

(İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kimya (Organik Kimya) Anabilim Dalı)

11:10 - 11:20 Arz'ın Eksiltilmesinin (Naksu'l-Etrâf) Bilimsel Yorumu

Doç. Dr. Bahtiyar EFE

(İstanbul Teknik Üniversitesi, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Anabilim Dalı)

11:20 - 11:30 Arz'ın Yutmasının (Hasf) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Abdelilah BENMESBAH

(İbn Tufeyl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Jeoloji Bölümü / Fas)

11:30 - 11:40 Arz'ın İçindekileri Çıkarmasının (İhrâc/İlkâ/Tahliye)

Bilimsel Yorumu

Doç. Dr. Metin BAĞCI

(Afyon Kocatepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü)

11:40 - 12:00 Müzakere

Raportör: Abdullah BİLİR

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

VII. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 12:00 - 12:55)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (VI)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Ahmet YILDIZ

(Afyon Kocatepe Üni., Mühendislik Fak., Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Maden Yatakları Jeokimya Anabilim Dalı)

12:00 - 12:15 Kur'ân-ı Kerîm'de Arz'ın Yapısal Özelliklerine Dair Ayetlerin Anlam Alanı (İnzalü'l-Hadid, Kıtaun Mütecavirat, Menakibü'l-

Arz, Edna'l-Arz, Aktaru'l-Arz, Zinetü'l-Arz, Zulumatu'l-Arz)

Doç. Dr. Abdülkadir ERKUT (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

12:15 - 12:25 Arz'a Gökten Demir'in İndirilmesinin (İnzâlu'l-Hadîd)

Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Rania RAMADAN ZAKY

(Mansura Üniversitesi, Fen Fakültesi, Anorganik Kimya Bölümü / Mısır)

12:25 - 12:55 Müzakere

12:55 - 14:00 Ara

Raportör: Ali YAŞAT

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

VIII. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 14:00 - 15:00)

ARZ'IN YAPISAL ÖZELLİKLERİ (VII)

Oturum Başkanı
Doç. Dr. Metin BAĞCI

(Afyon Kocatepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü)

14:00 - 14:10 **Arz'daki Komşu Kıtaların (Kıta'un Mütecâvirât) Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Sulaiman Ahmed ABUSHAGUR

(el Paso Community Koleji, Jeoloji Bilimi Bölümü, el Paso / Texas / ABD)

Prof. Dr. İskender IŞIK

(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Bölümü, Emekli)

14:10 - 14:20 **Arz'ın Omuzlarının (Menâkibu'l-Arz) Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Abdelilah BENMESBAH

(İbn Tufeyl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Jeoloji Bölümü / Fas)

14:20 - 14:30 **Arz'ın En Düşük Noktasının (Edna'l-Arz) Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Yusuf Kağan KADIOĞLU

(Ankara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü)

14:30 - 14:40 **Arz'ın Çaplarının (Aktaru'l-Arz) ve Buna Nüfuzun Bilimsel Yorumu**

Doç. Dr. Bahtiyar EFE

(İstanbul Teknik Üniversitesi, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü, Meteoroloji Mühendisliği Anabilim Dalı)

14:40 - 15:00 **Müzakere**

Raportör: Fikret GÜL (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

IX. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 15:00 - 16:00)

ARZ'IN UNSURLARI: SEMA / ATMOSFER (I)

Oturum Başkanı
Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU

(İstanbul Teknik Üniversitesi, Uçak Ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Meteoroloji Mühendisliği Anabilim Dalı)

15:00 - 15:15 **Kur'ân-ı Kerim'de Sema/Atmosferle İlgili Âyetlerin Anlam Alanı (Atmosferin Yapısı, Atmosferin Oluşumu, Korunmuş Gök)**

Fikret GÜL (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

Evrak Tarih ve Sayısı: 17.09.2024-153749

15:15 - 15:25 **Atmosferin Oluşumunun Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Samuel MILLER

(Plymouth Eyalet Üniversitesi, Meteoroloji Bölümü, New Hampshire / ABD)

15:25 - 15:35 **Korunmuş Gök (Sakfen Mahfuza) ve Manyetosfer İlişkisinin Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Osman ÇAKMAK

(İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kimya (Organik Kimya) Anabilim Dalı)

15:35 - 16:00 **Müzakere**

16:00 - 16:15 **Ara**

Raportör: Doç. Dr. Abdülkadir ERKUT (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

X. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 16:15 - 17:20)

ARZ'IN UNSURLARI: SEMA / ATMOSFER (II)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Sulaiman Ahmed ABUSHAGUR

(el Paso Community Koleji, Jeoloji Bilimi Bölümü, el Paso / Texas / ABD)

16:15 - 16:30 **Kur'ân-ı Kerîm'de Sema/Atmosferle İlgili Âyetlerin Anlam Alanı (Semâ'nın / Atmosferin Yeryüzüne Düşmemesi, Yarılması, Sıyrılıp Açılması, Erimiş Maden Gibi Olması ve Yükseklerdeki Basınç)**

Dr. Öğr. Üyesi Murat BAHAR

(Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Tefsir Anabilim Dalı)

16:30 - 16:40 **Semâ'nın / Atmosferin Arza Düşmemesinin (İskatu's-Semâ, İmsâk) Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Hüseyin Yusuf OMERİ

(Mutah Üniveritesi, Fen Fakültesi, Fizik Bölümü / Ürdün)

16:40 - 16:50 **Semâ'nın / Atmosferin Yarılmasının (İnfitâr-Ferc-İnşikâk) Bilimsel Yorumu**

Prof. Dr. Osman ÇAKMAK

(İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Kimya (Organik Kimya) Anabilim dalı)

16:50 - 17:20 **Müzakere**

Raportör: Dr. Mahmut KAYIŞ (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

XI. OTURUM

(26 Eylül Perşembe / 17:20 - 18:20)

ARZ'IN UNSURLARI: SEMA / ATMOSFER (III)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Recep GÜNDOĞAN

(Harran Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü)

17:20 - 17:30 Semâ'nın / Atmosferin Sıyrılıp Açılmasının (Kuşitat) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Muhammed BURBAB

(Abdülmelik Sadi Üniversitesi, Jeoloji Bölümü / Fas)

17:30 - 17:40 Semâ'ya Yükseldikçe Basınç Azalmasının (Su'ûd fi's-Semâ) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Samuel MILLER

(Plymouth Eyalet Üniversitesi, Meteoroloji Bölümü, New Hampshire / ABD)

17:40 - 17:50 Semâ'nın / Atmosferin Erimiş Maden Gibi Olmasının (ke'l-Mühl) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Samuel MILLER

(Plymouth Eyalet Üniversitesi, Meteoroloji Bölümü, New Hampshire / ABD)

17:50 - 18:20 Müzakere

Raportör: Fikret GÜL (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

XII. OTURUM

(27 Eylül Cuma / 09:00 - 10:00)

ARZ'IN UNSURLARI: BULUT (I)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Hüseyin TOROS

(İstanbul Teknik Üniversitesi, Uzay Bilimleri Fakültesi, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü)

09:00 - 09:15 Kur'ân-ı Kerîm'de Bulutlarla İlgili Âyetlerin Anlam Alanı
Sena UÇAR TAŞ (Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

09:15 - 09:25 Dağ Gibi/Küme Küme Bulutların (Semâ min Cibâl, Rukâm, Merkûm, Sehâbu's-Sikâl) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Husni Hemdan ed-DUSUKÎ HEMAME

(Mansura Üniversitesi, Fen Fakültesi, Jeoloji Bölümü / Mısır)

Evrak Tarih ve Sayısı: 17.09.2024-153749

09:25 - 09:35 Bulutların Sürüklenmesinin (İsâratu ve İzcâu's-Sehâb)

Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU

(İstanbul Teknik Üni., Uçak Ve Uzay Bilimleri Fak., Meteoroloji Mühendisliği Anabilim Dalı)

09:35 - 10:00 Müzakere

Raportör:

Abdullah BİLİR

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

XIII. OTURUM

(27 Eylül Cuma / 10:00 - 11:00)

ARZ'IN UNSURLARI: BULUT (II)

Oturum Başkanı

Prof. Dr. İskender İŞİK

(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Bölümü, Emekli)

10:00 - 10:10 Sehâb'ın (Sehâbu's-Sikâl, Sehâbun Merkûm) Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU

(İstanbul Teknik Üni., Uçak Ve Uzay Bilimleri Fak., Meteoroloji Mühendisliği Anabilim Dalı)

10:10 - 10:20 Ğamâm ve Ârîd'in Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Ahmed Abdelaziz MELEGY ABDELRAHMAN

(Ulusal Araştırma Merkezi Üniversitesi, Jeoloji ve Çevre Bölümü / Mısır)

10:20 - 10:30 Mu'sırât ve Müzn'ün Bilimsel Yorumu

Prof. Dr. Hüseyin TOROS

(İstanbul Teknik Üniversitesi, Uzay bilimleri fakültesi, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü)

10:30 - 11:00 Müzakere

11:00 - 14:30 Ara

Raportör:

Ali YAŞAT

(Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı)

XIV. OTURUM

(27 Eylül Cuma / 14:30 - 16:00)

DEĞERLENDİRME ve KAPANIŞ

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI

(Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı)

GENEL DEĞERLENDİRME ve MÜZAKERELER

YERYÜZÜNÜN YARATILIŞI, SÜRECİ/SÜRESİ ve KAT(MAN)LARI

YERYÜZÜNÜN YAPISAL ÖZELLİKLERİ

ATMOSFER

BULUT

Prof. Dr. Samuel MILLER

(Plymouth Eyalet Üniversitesi, Meteoroloji Bölümü, New Hampshire / ABD)

Doç. Dr. Bahtiyar EFE

(İstanbul Teknik Üniversitesi, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü, Meteoroloji Mühendisliği Anabilim Dalı)

Prof. Dr. Ahmed Abdelaziz MELEGY ABDELRAHMAN

(Ulusal Araştırma Merkezi Üniversitesi, Jeoloji ve Çevre Bölümü / Mısır)

Prof. Dr. Muhammed BURBAB

(Abdumelik Sadi Üniversitesi, Jeoloji Bölümü / Fas)

Prof. Dr. Rania RAMADAN ZAKY

(Mansura Üniversitesi, Fen Fakültesi, Anorganik Kimya Bölümü / Mısır)

KAPANIŞ KONUŞMALARI

Prof. Dr. Halis AYDEMİR

(Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi)

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI

(Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Din İşleri Yüksek Kurulu

Başkanlığımız tarafından düzenlenecek olan *"Kur'an Ayetleri ve Bilimsel Veriler Işığında Arz-I"* adlı uluslararası sempozyumun Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali ERBAŞ'ın teşrifleri ile 25 Eylül 2024 Çarşamba günü saat 10.00'da gerçekleştirilecek olan açılış programına katılımlarınızdan onur duyacağız.

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı

Tarih: 25 Eylül 2024

Saat: 10:00

Yer: Diyanet Akademisi 5. Kat Toplantı Salonu

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Blv.

No: 147/A 06800 Çankaya/ANKARA

LCV: 0312 295 85 77 - 54 18